

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-236/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Třeština, okres Šumperk, příspěvková organizace
Sídlo	Třeština 9, 789 73 Úsov
E-mail právnické osoby	mstrestina@seznam.cz
IČ	71011102
Identifikátor	600147436
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Eliška Beštová
Zřizovatel	obec Třeština
Místo inspekční činnosti	Třeština 9, 789 73 Úsov
Termín inspekční činnosti	9., 10. a 13. březen 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Třeština, okres Šumperk, příspěvková organizace (dále škola), vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem (6:30–15:30 h) a školní jídelny-výdejny. Stravování dětí je zajištěno v součinnosti se Základní školou a Mateřskou školou Úsov, příspěvkovou organizací. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena ve výši 200 Kč měsíčně.

Jednotřídní škola je jedinou vzdělávací institucí v obci a její nabídku využívají zejména děti místní a z nedaleké obce Stavenice. Zájem o předškolní vzdělávání se pro letošní školní rok výrazně zvýšil a po delší době se kapacitu školy (25 dětí) podařilo zcela naplnit. Přijato bylo všech 29 dětí, které rodiče ke vzdělávání přihlásili, a tím byla kapacita školy překročena. Z celkového počtu bylo devět dětí v posledním roce před vstupem do základní školy a jedno se speciálními vzdělávacími potřebami. V době inspekční činnosti byly do školy zapsány tři děti mladší tří let, jedno z nich ještě docházku nezažilo.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školu řídí ředitelka s dlouholetými zkušenostmi, které jí umožňují stanovovat reálné koncepční záměry např. v oblasti materiálních podmínek, zvyšování kvality vzdělávání i prohlubování dobrých vztahů se zřizovatelem. Vytčené cíle jsou konkrétní a dosažitelné, avšak jen některé oblasti jsou provázeny potřebnými kroky k jejich uskutečňování. Ředitelka školy zajišťuje informovanost všech zúčastněných zejména každodenním osobním kontaktem, tento způsob preferuje na pracovišti i ve vztahu k rodičům. Zabezpečuje chod školy spojený s časově neměnným řádem dne v klasickém pojetí předškolního vzdělávání. Stanovená organizace včetně rozdělení kompetencí jednotlivých pracovníků však zcela nepřispívá k optimálnímu a plynulému zabezpečení vzdělávání, což se projevuje v průběhu vzdělávacích činností i stravování dětí. Méně zřetelně jsou rovněž nastavena pravidla a mechanismy zajišťující chod školy v souladu se školskými právními předpisy, a proto dochází v některých oblastech k jejich porušení. Realizovaný školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) zaujímá v životě školy pouze formální úlohu a ani po obsahové stránce není dobrým východiskem pro naplňování všech záměrů stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Dokument v obecné rovině zahrnuje pravidla pro hodnocení školy, částečně funkční je však pouze běžný kontrolní systém a další evaluační nástroje nejsou ke zvyšování úrovně poskytovaného vzdělávání využívány.

Vzdělávací proces spolu s ředitelkou školy zajišťuje nekvalifikovaná vyučující, která si v souladu se školskými právními předpisy chybějící vzdělání v současné době doplňuje. Ve škole pracuje dlouhodobě, pozici učitelky vykonává třetím rokem a její úvazek je mírně zkrácen. Ředitelka školy poskytuje své kolegyni metodickou pomoc, k jejímu uvádění využívá zejména hospitace a náslechy s průběžnou zpětnou vazbou. Výběr dalšího vzdělávání odpovídá potřebám školy, založen je zpravidla na aktuální nabídce vzdělávacích center. Obě vyučující v uplynulém období navštívily vhodně zaměřené semináře (řízení školy, formy a metody v předškolním vzdělávání aj.). Pedagogická rada se však schází sporadicky a vzájemné předávání nově získaných poznatků není běžnou součástí jednání. Dílčí pedagogická diskuse probíhá k plánování vzdělávání, společná setkávání jsou ale zpravidla zaměřena na organizační záležitosti. Chybí aktivní využití tohoto nástroje řízení k posílení týmové spolupráce, vyhodnocování všech oblastí vzdělávání i prosazování potřebných změn v práci pedagogů i školy jako celku.

Škola má pro vzdělávání velmi dobré prostorové podmínky a zkvalitňování materiálního vybavení včetně úprav budovy a školní zahrady je jednou z priorit ředitelky. Stanovené záměry se jí postupnými kroky daří ve spolupráci se zřizovatelem naplňovat. Uplynulé období bylo např. spojeno s výměnou oken a dveří či rekonstrukcí sociálního zázemí. Obměněna byla také část podlahových krytin, zařízení školní jídelny-výdejny a další. Členité prostory jsou světlé a vzdušné, příznivý dojem podporuje také výzdoba tvořená z dětských prací. Třída v prvním podlaží je zařízena stolkami a židlemi, které částečně zohledňují antropometrické potřeby dětí a obdobně je tomu také v jídelně v přízemí. Dětský nábytek převážně umožňuje otevřený přístup a svobodný výběr hraček a didaktických pomůcek, které mají děti vhodně uspořádány do herních zákoutí. Méně příležitostí však mají pro pozorování přírodních procesů (podmínky pro experimenty, pozorování, praktické činnosti aj.) a vyhledávání informací v encyklopediích. Třída dětem slouží i k pohybovým aktivitám, pro jejichž realizaci má škola dostatek tělovýchovné náradí a náčiní. Využívá je však zejména při řízených zdravotně preventivních cvičeních a stálá nabídka pro spontánní vyžití dětí je minimální. Dosud k tomuto účelu nevyužívá ani prostor přilehlé ložnice, která slouží pouze k odpolednímu odpočinku. Dobré podmínky k přirozenému pohybu mají děti naopak na školní zahradě a při vycházkách do okolí, které poskytuje řadu možností i k naplňování záměrů v oblasti environmentální výchovy. Zdravé životní návyky škola upevňuje také vedením dětí k samostatnému doplňování tekutin během dne, které mají k dispozici od časných ranních hodin.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací obsah ŠVP PV nabízí standardní okruh činností, které doplňují kulturní akce různorodého charakteru (divadelní představení, oslavy svátků aj.) přispívající k rozvoji společenských návyků a dovedností dětí. Škola podle jejich zájmu zařazuje do vzdělávací nabídky hru na zobcovou flétnu a obohacuje ji o kroužek angličtiny, který je veden externím lektorem za úplaty. Pozornost věnuje také bezpečnosti dětí, průběžně je v souvislosti s různými tématy seznamuje s možnými riziky, a předchází tak případným úrazům.

Během sledované výuky v dopoledním vzdělávacím bloku se dětem dařilo rozvíjet spontánní činnosti, pro které využívaly přirozenou nabídku třídy. Starší z nich zpravidla uplatňovaly získané sociální dovednosti, při námětových hrách si vzájemně pomáhaly a efektivně spolupracovaly. Rovněž mladší děti úspěšně realizovaly své herní záměry a dokázaly se dohodnout se svými vrstevníky na společném postupu. Vhodnou formou byly vedeny k šetrnému zacházení s hračkami a pomůckami i k respektování pravidel pro jejich uložení. Spontánní činnosti probíhaly v příjemné a tvůrčí atmosféře, kterou provázal partnerský pedagogický styl. Pro realizaci herních aktivit však děti neměly dostatek času, neboť pevná organizace vzdělávání jim neumožňovala je vždy dokončit či opakovat podle svého zájmu. Příčinou bylo zejména klasické pojetí vzdělávání spojené s podáváním dopolední přesnídávky v jídelně, které nepočítalo s provázáním činností.

Vzdělávací nabídka navazovala na dříve získané znalosti a dovednosti dětí, korespondovala s probíraným tématem, vyznačovala se však malou šíří a pestrostí. Některé aktivity připravené k individuálnímu rozvoji byly vhodně zařazovány od ranních hodin, zpravidla směřovaly k rozvoji jemné motoriky ruky a upevňování základních předmatematických dovedností. Zapojení vyučujících napomáhalo k plnění obecně vytčených cílů a přispívalo ke spokojenosti dětí. Připravené aktivity byly zpravidla diferencovány s ohledem na věkové skupiny dětí, jen výjimečně směrem k jednotlivcům. Zaměření činností postrádala též nabídka pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Řízené didakticky zacílené činnosti byly realizovány frontální formou výuky a časový prostor, který jim byl věnován, nepříznivě

ovlivnil soustředění dětí. Ve chvílích, kdy výuku provázel prožitkový způsob učení spočívající např. ve využití pohybu a častém střídání aktivit, byly děti převážně pozorné. Příčinou nižší efektivity činností byla zejména sporadicky využitá diferenciacce a méně účinná motivace k získání zájmu dětí. Také hodnocení ze strany pedagogů podávalo dětem méně odpovídající zpětnou vazbu k dosaženým výsledkům, jen výjimečně je vedlo k sebereflexi či vzájemnému hodnocení.

Stravování probíhalo v příjemném prostředí jídelny, rovněž pedagogické působení směřovalo k získávání a upevňování základních společenských a kulturních dovedností dětí. Organizace však nepočítala s podporou jejich samostatného rozhodování a odpovědnosti, přinášela jim jen omezenou možnost výběru a posilování povědomí o šetrném nakládání s potravinami. Zcela nevhodně byla v době oběda stanovena přestávka pracovnice školní jídelny-výdejny. Vyučující (případně pouze jedna z nich) plně zaměstnával výdej stravy, zajištění plynulého chodu a bezpečnosti dětí a pouze v omezené míře měly možnost věnovat pozornost plnění výchovně vzdělávacích záměrů.

Realizovaný ŠVP PV jen v obecné rovině stanovuje podmínky vzdělávání, řadu podstatných informací o jejich naplňování či úrovni postrádá a škola se řešením těchto oblastí (např. organizace chodu, životospráva včetně diferenciacce odpoledního odpočinku dětí) zabývá pouze výjimečně a ne s uspokojivým výsledkem. Dokument rovněž nevymezuje podmínky vzdělávání dětí mladších tří let a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které školu navštěvují. Přestože integrované bloky respektují jednotlivé vzdělávací oblasti a jsou dobrým východiskem pro přípravu a realizaci vzdělávání, plánování nabídky aktivit na úrovni třídy dosud neprobíhá systematicky. Není zřejmá provázanost vzdělávacích záměrů a činností, uplatnění různorodých forem a metod práce, zohlednění individuálních potřeb dětí ani účinné využití evaluačních mechanismů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola dlouhodobě spolupracuje s jednou ze základních škol v Mohelnici, kam většina dětí přechází do první třídy. Společné akce napomáhají k jejich přirozené adaptaci na nové prostředí a poskytují vyučujícím zpětnou vazbu o úrovni znalostí a dovedností dětí. Dílčí informace škola získává též vlastními hodnoticími nástroji, které dosud přinášejí méně vypovídající údaje. Zjištěné výsledky se dosud nepromítají do plánování individuálně zacílené vzdělávací nabídky a obsahují jen výjimečně závěry potřebné pro přizpůsobení obsahu výuky a vzdělávacích postupů včetně následného vyhodnocení úspěšnosti uplatněných prostředků. Dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami byl vypracován pouze obecně formulovaný podpůrný plán a rovněž v tomto případě nebyla účinnost pedagogického působení zřejmá. Spolupráce se školským poradenským zařízením je funkční v posuzování školní zralosti, do dalších oblastí se dosud efektivně nepromítá (např. péče o narušenou komunikační schopnost dětí). Přestože výslovnost dětí není na dobré úrovni a jedna z vyučujících je v rámci logopedické prevence proškolená, učitelky zařazují do vzdělávací nabídky pouze prvky skupinové primární logopedické prevence.

Výsledky vzdělávání odpovídají vytvořeným podmínkám, uplatňovaným pedagogickým přístupům i věkovým a individuálním odlišnostem dětí. Přiměřené znalosti děti prokazují z oblasti světa lidí, přírody, techniky i matematiky. Podpora vyjadřovacích dovedností se promítá do přiměřené slovní zásoby, znalosti různých písní, básní a říkadel. Fyzickou zdatnost a pohybové dovednosti projevují zejména při tělovýchovných aktivitách a pobytu venku. Nejstarší děti se samostatně dokáží podepsat a některé z nich mají zafixováno správné držení psacího náčiní. Kompetence k řešení problémů, sociální a personální,

činnostní a občanské se škole daří rozvíjet částečně. Děti respektují základní společenská pravidla, k dospělým jsou zdvořilé, umí pozdravit, požádat či poděkovat. K sobě navzájem se zpravidla chovají přátelsky a ohleduplně. Při stolování udržují čistotu a používají příbor. Jen málo jsou však samostatné v sebeobsluze a volbě množství jídla. Plně organizované činnosti dosud nepočítají s jejich samostatným rozhodováním a odpovědností za svá rozhodnutí.

Škola zajišťuje při přijímání dětí ke vzdělávání rovný přístup, o průběhu a výsledcích vzdělávání zákonné zástupce informuje zejména při každodenním osobním kontaktu. Pořádá třídní schůzky i společné akce, kterých se rodiče aktivně účastní. Vypomáhají škole i při získávání finančních prostředků na zkvalitnění materiálních podmínek a projevují zájem o její běžný život i úroveň vzdělávání. Škola v součinnosti se zřizovatelem zajišťuje též kulturní vystoupení, obohacuje vzdělávání o tematická setkání s místními obyvateli a organizacemi, čímž upevňuje dobré vzájemné vztahy a posiluje u dětí pocit sounáležitosti s místem, kde žijí.

Závěry

Hodnocení vývoje

- postupně jsou zkvalitňovány materiální podmínky,
- škola má ke svému rozvoji stanovené dosažitelné koncepční záměry, avšak jen některé z nich se jí daří uskutečňovat.

Silné stránky

- velmi dobré vzájemné vztahy se zřizovatelem kladně ovlivňující chod školy a kulturní život v obci.

Slabé stránky

- pasivní přístup školy k naplňování koncepčních záměrů způsobující její stagnaci,
- nízká úroveň školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání spojená s malou snahou o jeho naplňování,
- méně zřetelné nastavení pravidel a mechanismů zajišťujících chod školy v souladu se školskými právními předpisy s důsledkem v porušení některých jejích oblastí,
- absence nastavení hodnotících mechanismů promítající se zejména do oblasti řízení, organizace, individualizace, některých podmínek a výsledků vzdělávání,
- klasické pojetí předškolního vzdělávání provázené pevnou organizací vzdělávání, méně pestrou a diferencovanou vzdělávací nabídkou,
- formální pojetí pedagogické diagnostiky neobsahující závěry pro další výchovné a vzdělávací působení,
- chybějící vyhodnocování účinnosti pedagogického působení a přijímání potřebných opatření k rozvoji dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami,
- nevhodná organizace stravování v době oběda spojená s přestávkou v práci pracovnice školní jídelny-výdejny.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- důsledně a bez odkladu realizovat cíle stanovené k rozvoji školy,
- zkvalitnit školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, uvést jej do souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a zaměřit své úsilí na naplňování záměrů v něm stanovených,
- stanovit pravidla a mechanismy zajišťující chod školy v souladu se školskými právními předpisy,

- nastavit hodnoticí mechanismy a zjištěné informace využívat ke zvyšování úrovně poskytovaného vzdělávání,
- uskutečnit výrazné změny ve vzdělávání v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání prostřednictvím aktivního vedení pracovního kolektivu a posílením týmové spolupráce,
- zaměřit pozornost na systematické rozpracování integrovaných bloků do vzdělávací nabídky včetně následného vyhodnocování,
- provázat vhodnou změnou organizace všechny činnosti v dopoledním vzdělávacím bloku,
- využívat diagnostické aktivity k průběžnému formulování závěrů pro volbu vzdělávacích strategií a na jejich základě diferencovat nabídku činností,
- zkvalitnit pedagogické působení směrem k dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami,
- zajistit přítomnost provozní pracovnice v době oběda a rozšířit tak vyučujícím prostor k naplňování výchovných a vzdělávacích záměrů,
- posilovat v souladu se stanovenými vzdělávacími záměry samostatnost, odpovědnost a rozhodovací schopnosti dětí při stravování i vzdělávacích činnostech,
- využívat prostor i nabídku tělovýchovných pomůcek k uspokojení jejich spontánních pohybových potřeb,
- zařazovat pravidelně primární logopedickou prevenci, zajistit individuální péči o děti s vadami výslovnosti ve škole,
- přizpůsobit odpolední odpočinek individuálním a fyziologickým potřebám jednotlivých dětí,
- vytvořit ve třídě stálé podmínky k podpoře přírodovědné gramotnosti,
- vyhledávat k výše uvedeným oblastem různé formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a získané poznatky uplatňovat v praxi.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 13. prosince 2002 včetně dodatku č. 1 ze dne 21. listopadu 2005 a č. 2 ze dne 14. prosince 2009
2. Rozhodnutí o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 20. prosince 2012, čj. KUOK 97407/2012
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. srpna 2004
4. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ze dne 3. srpna 2016
5. Školní matrika – školní rok 2016/2017
6. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – školní rok 2016/2017

7. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy) – školní rok 2016/2017
8. Dokumentace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2016/2017
9. Třídní knihy – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
10. Přehled docházky – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *SVĚT KOLEM NÁS* platný od září 2015
12. Školní řád s účinností od 1. září 2016
13. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí – školní rok 2016/2017
14. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
15. Plán dalšího vzdělávání – školní rok 2016/2017
16. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2016/2017
17. Záznam z jednání pedagogické rady – školní rok 2016/2017
18. Hodnoticí dokumentace školy – školní rok 2015/2016
19. Doklady vztahující se ke školnímu stravování – školní rok 2016/2017
20. Zápis s jednání s ředitelkou školy ze dne 13. března 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Ing. Petra Kalabisová, kontrolní pracovnice

Ing. Petra Kalabisová v. r.

V Pardubicích 6. dubna 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Eliška Beštová, ředitelka školy

Eliška Beštová v. r.

V Třeštině 10. dubna 2017